

УЗНЯЦЬ РОЛЮ ДРУКУ

У ВЫХАВАННІ СТУДЭНЦТВА

5 мая—Дзень савецкага друку. Гэты дзень мы падводзім вынікі намачаема далейшых задач у нашай рабоце.

У гэтым годзе Дзень друку праходзіць пад знакам барацьбы за жыццёўленне рашэнняў XX з'езду КПСС—за новы ўздым прамысловасці і сельскай гаспадаркі, за далейшае павышэнне матэрыяльнага добрабыту і культурнага ўзроўню савецкага народа.

У сувязі з рашэннямі партыйнага з'езду яшчэ больш адказныя задачы паўстаюць перад нашым універсітэтам у справе падрыхтоўкі высокакваліфікаваных кадраў. Вялікую ролю ў вучэбным працэсе выхавання студэнтаў адыгрывае насаценны друк факультэтаў.

Газета «Слова філалага» (рэдактар В. А. Захарав) аказвае вялікую дапамогу дэканату і партыйнай арганізацыі філфака ў вучэбнай і навуковай рабоце, а таксама ў выхаванні студэнтства. Найбольш значныя крытычныя выступленні газеты абмяркоўваюцца на групавых комсамольскіх сходках, на гэтых выступленнях прымаюцца рашэнні партбюро факультэта. Гэта гаворыць аб тым, што насценная газета заваявала аўтарытэт сярод студэнтаў, што яе выступленні дзейсныя.

Станоўчай з'явай трэба прызнаць і той факт, што ў некаторых газетах, чарыклад у газеце юрфака (рэдактар тав. Вострыкаў), умацавалася асвятленне пытанняў партыйнага жыцця. Правільна паступае газета, часта змяшчаючы пільмы студэнтаў у рэдакцыю.

Добрымі з'яўляюцца падборкі пад агульным загаловам «Новы дзень», якія змяшчаюцца ў насценнагазеце геафака.

Гаворачы аб дасягненнях друку універсітэта за прайшоўшы год, трэба ўказаць і на ўзмацненне ролі сатыры ў насценных газетах, на ўзросшы лік сатырычных выданняў. Цяпер выходзіць агульнаўніверсітэцкая сатырычная газета «Авадзень», сатырычны выпуск «Пылесос» (фізмат), «Хромовая смець» (хімфак) і іншыя, якія абраюць смеху, сатыры дапамагаюць дэканатам і факультэцкім партыйным арганізацыям змагацца з праямамі недэцыплінаванасці, з амаральнымі ўчынкамі асобных студэнтаў універсітэта.

Але трэба прызнаць, што далёка яшчэ не ўсе газеты заявлялі трывалае месца ў барацьбе за высокія паказчыкі вучобы і ў справе выхавання студэнтства.

Напрыклад, на нізкім узроўні вядзецца насценная газета «Студэнт гістфака» (рэдактар тав. Гадуноў). Яна запаняецца агульнымі артыкуламі, мала звязанымі з жыццём студэнтаў факультэта, або зметкамі, якія напісаны аб дробных, нязначных фактах. Часта з-за адсутнасці матэрыялаў (рэдакцыя слаба звязана са студэнтамі) ў чарговых нумарах вялікае месца займаюць лозунгі, напісаныя буйнымі літарамі. Партарганізацыя гістфака трэба паспраўднаму паклапаціцца, каб палепшыць сваю газету.

Агульным недахопам многіх насценных газет з'яўляецца тое, што актыўны карэспандэнтаў у іх нязначны, прытым непастаянны. Рэдакцыя слаба вядуць барацьбу за дзейнасць матэрыялаў, якія змяшчаюцца ў газетах, рубрыка «Пасляда нашых выступленняў» рэдка сустракаецца. Не аказваюць дапамогу насценным газетам у гэтай цяжкай справе і факультэцкія партарганізацыі.

На наш універсітэт ускладзена адказная задача падрыхтоўкі газетных кадраў для друку рэспублікі. Абмеркаванне даклада кафедры тэорыі і практыкі партыйнага і савецкага друку на партыйным сходзе філфака паказала, што ў справе спецыяльнай падрыхтоўкі студэнтаў-журналістаў маюцца сур'ёзныя недахопы. Галоўны недахоп—недастатковая сувязь вучэбнай работы з жыццём, з практыкай рэдакцый газет. Дэканат і кафедра друку павінны ўлічыць вынікі абмеркавання і дабіцца таго, каб становішча, каб аддзяленне журналістыкі рыхтавала газетных работнікаў, якія б стаялі на ўзроўні вялікіх патрабаванняў, што прад'яўляюцца цяпер партыяй да савецкага друку.

Партыйным арганізацыям факультэтаў неабходна значна палепшыць кіраўніцтва рэдкалегіямі насценных газет, дапамагчы зрабіць іх больш змястоўнымі і цікавымі, значна падняць ролю газет у камуністычным выхаванні студэнтства.

ПОДЫХ ВЯСНЫ

Сялетняя вясна прыйшла некалькі са спазненнем. Але яе наступ адчуваецца ўжо ва ўсім: у подыхах ветру, і ў промнях веснавога сонца, і ў першых дружных парастках зеляніны. Прачынаецца пасля працяглага зімовага сну прырода, абуджаецца наваколле.

Прышла вясна і на біёлага-геаграфічную вучэбную станцыю Белдзяржуніверсітэта. Кітайская гваздзіка і наперстаўка, што першымі зазелянелі на агародзе, дрэўцы саджанцаў, якія вось-вось пакрываюцца маладымі лісточкамі, расада капусты, памідораў, дэкаратыўных кветак—усё гэта ўжо адчула на сабе цудоўныя подых вясны.

Гарачая пара цяпер на вучэбнай станцыі. Трэба ўсё дагледзець, падрыхтавацца да сустрэчы студэнтаў, якія будуць праходзіць сваю вытворчую практыку. Імяна тут яны атрымліваюць неабходныя практычныя веды, тут сустракаюць іх першыя радасці самастойнай працы і горыч сваіх няўдач і памылак. Але бяспрэчна адно: практыканты многаму могуць навучыцца, каб потым набытыя веды смела і ўпэўнена неслі ў народныя масы.

Не толькі ў студэнтаў першыя практычныя работы звязаны з вопытнай станцыяй. Тут працуюць аспіранты над кандыдацкімі дысертацыямі, тут праводзіць вялікую даследчую работу старэйшыя вучоныя рэспублікі. Можна было б многа расказаць аб іх перамогах, аб здабытках творчай думкі; і пра гібрыды кукурузы, выведзеныя і вырашчаныя на

участку, і пра многія новыя, вельмі карысныя расліны. Нядаўна было прынята рашэнне аб разбіцці на біёлага-геаграфічнай вучэбнай станцыі батанічнага саду размерам у два з палавінай гектары. Ужо цяпер вядзецца падрыхтоўка да гэтага. А прайдзе яшчэ некалькі год—і маладыя расліны будуць сустракаць вясну зелянінай і сваімі першымі духмянымі кветкамі.

В. САМАРЫН.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 16 (258) Пяндзеляк, 7 мая 1956 года. Цана 20 кап.

СУСТРЭЧА СА СТАРЫМ БОЛЬШЭВІКОМ

Студэнты філалагічнага факультэта сустрэліся нядаўна са старым большэвіком Вячаславам Аляксеевічам Нартыш-Блукам, удзельнікам першай рускай рэвалюцыі 1905 года.

Вячаслаў Аляксеевіч раскажаў аб цяжкіх умовах, у якіх прыходзілася сустракаць свята 1 Мая раней, аб барацьбе рабочых з царскім самадзяржаўем у першай дзень. Ён раскажаў студэнтам і аб тым, як уступіў на шлях рэвалюцыйнай барацьбы, аб рабоце большэвіка-прапагандыста. Чатыры разы арыштоўвалі яго агенты і паліцыя, і чатыры разы ўцякаў Вячаслаў Аляксеевіч з турмы.

Студэнты філфака былі вельмі задаволены цікавай сустрэчай і гораха дзякавалі Вячаславу Аляксеевічу Нартыш-Блуку.

А. ЯТУШЭНКА.

ЭКСКУРСІІ НА ПРАДПРЫЕМСТВЫ

Студэнты 3-га курса філалагічнага факультэта (аддз. бел. мовы і літ.) правялі экскурсіі на трактарны завод і тонкасуконны камбінат. Асабліва цікавай была экскурсія на тонкасуконны камбінат. На гэтым прадпрыемстве большасць студэнтаў была ўпершыню. Пад'ёму затрымліваліся студэнты ў ткацкім цэху, дзе яны ўбачылі, як вытвараецца тканіна, пазнаёмліліся з працай ткачых. З захапленнем аглядалі студэнты новыя станкі і машыны, якія аблягчаюць працаёмкую работу ткачых, паскараюць выпуск тканіны.

Мы пабывалі ва ўсіх цахах гэтага буйнага прадпрыемства Мінска. Усюды бачылі навішшую сучасную тэхніку—новыя станкі і машыны, за якімі так натхнёна працуюць рабочыя.

Вельмі было б карысна для ўсіх студэнтаў, каб такія экскурсіі праводзіліся значна часцей.

Н. КАВАЛЬЧУК, З. ВАРАНОВІЧ, студэнткі 3-га курса філфака.

КОМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

„Беражы чэсць змладу“

На такую тэму адбыўся нядаўна комсамольскі сход на геолага-геаграфічным факультэце. Даклад зрабіў член комсамольскага бюро факультэта Ф. Сяргейчык. Ён адзначыў, што на факультэце ёсць многа добрых, сумленных комсамольцаў. Гэта Дзіна Езерская, Георгій Гурскі і іншыя. У той-жа час на курсе ёсць такія, што толькі лічацца ў комсамоле—плаціць узносы, наведваюць час-ад-часу сход. Ёсць яшчэ студэнты з дробнымі, эгаістычнымі інтарэсамі, і жывуць яны па прынцыпу «мая хата з краю».

Сур'ёзную трывогу выклікаюць, напрыклад, паводзіны комсамольцаў Ціхановіча, Чэрняховіча, Пятроўскага. Абавязак комсамольцаў—своечасова спыніць гаварышаў на іх няправільным шляху.

Даклад Ф. Сяргейчыка выклікаў ажыўленае абмеркаванне. Цікавымі былі выступленні Руса-

чэнікі, Старавойтава, Карпавай, Барыс Гурскі адзначыў, што некаторыя члены комсамольскага бюро без аганьку адносяцца да сваіх абавязкаў, а ад гэтага церпіць работа ўсяго калектыву.

В. Науменка раскажаў сходу аб абураючых паводзінах многіх студэнтаў IV курса ў інтэрнаце па вуліцы Свердлава.

Уважліва слухалі комсамольцы выступленне Георгія Гурскага. Ён гаварыў аб фактах амаральных паводзін сярод студэнтаў курса і зрабіў сур'ёзны папрок комсамольскай арганізацыі, якая недастаткова уважліва адносіцца да людзей, мала цікавіцца жыццём студэнтаў па-за сценамі універсітэта.

Цікава і пры вялікай ажыўленасці комсамольцаў прайшоў гэты сход.

І. ЛУКІНСКАЯ, студэнтка IV курса аддзялення рускай мовы і літаратуры.

ЛЕПШ ВЕДАЦЬ СВАІХ КОМСАМОЛЬЦАЎ

Прайшло нямногім больш шасці месяцаў, як існуе комсамольская арганізацыя нашага курса. Першы час у нашай групе амаль не праводзілася цікавых мерапрыемстваў. Адчувалі сябе некалькі нясме-ла, няўпэўнена. І гэта зразумела: мы-ж не ведалі адзін аднаго. Але гэтая няўпэўненасць хутка прайшла, калі ў групу прыйшлі старшаккурснікі, каб дапамагчы нам добра рай парадамі, прапановамі. Было вырашана правесці вечар дружбы з 3-м курсам. Рыхтаваліся да вечара старанна, стараліся прыцягнуць усіх комсамольцаў. На вечары выступілі студэнты 3-га курса Нячай, Буглак, Зімак. Яны раскавалі аб тым, як трэба рыхтавацца да сесіі, як пісаць курсавыя работы, у чым заключаецца самастойная работа па літаратуры.

На першым комсамольскім сходзе мы гаварылі аб дружбе і ся-

броўстве. Цікавы даклад зрабіла Л. Пятрэнка. Яна гаварыла не толькі аб тым, што ёсць добрага ў нас на курсе, але і дрэнным. У даклад былі ўключаны канкрэтныя факты нетаварыскіх адносін сярод некаторых нашых аднакурснікаў. Добры даклад адразу-ж выклікаў бурную рэакцыю. Выступаўшых было многа: О. Сініцкі, А. Сямёнава, Л. Захватава і іншыя.

Цяпер мы добра ведаем адзін аднаго. Ведаем, хто чым цікавіцца, каго што захапляе. Гэта дае магчымасць комсамольскаму бюро рабіць жыццё нашага калектыву цікавым і захапляючым. На вечарах мы гаворым аб маральным абліччы савецкага чалавека, аб культуры паводзін, аб выхаванні, праводзім літаратурныя віктарыны. Цікавай была праведзеная нядаўна літаратурная віктарына па творчасці рускіх пісьмецікаў.

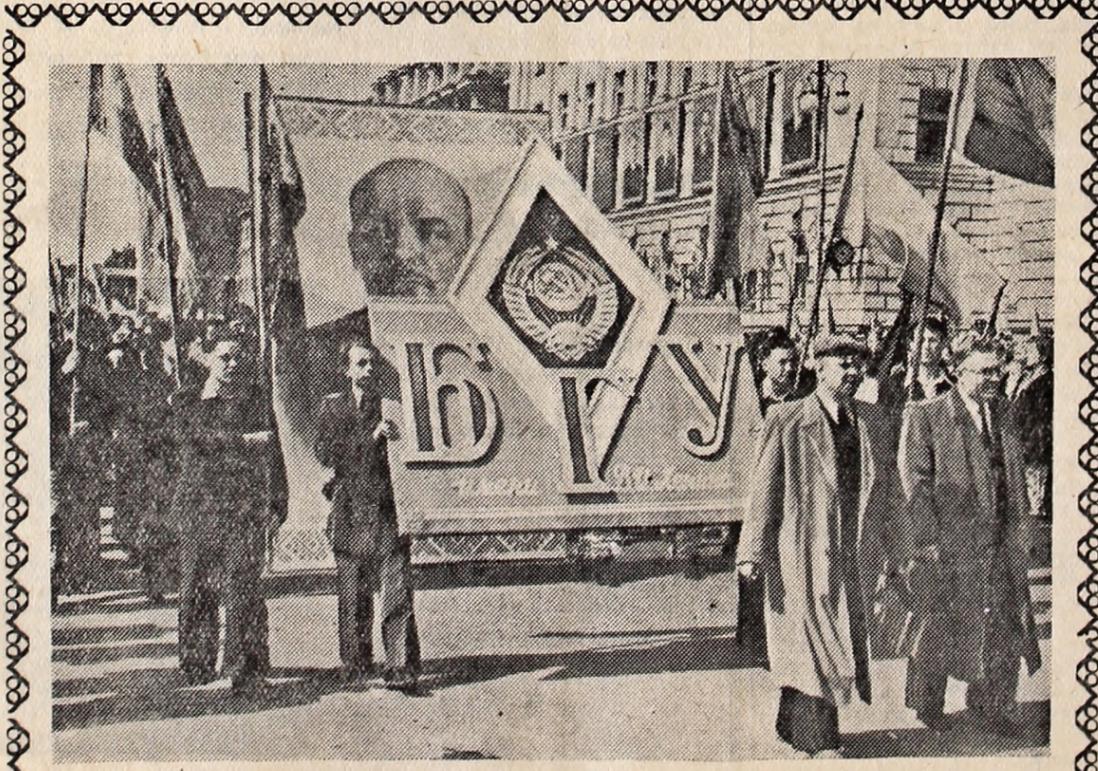
У гэтым месяцы мяркуем правесці літаратурную віктарыну па антычнай літаратуры.

Многа ўвагі ўдзяляе комсамольскае бюро курса пытанням вучобы. У нас у групе наладжаны строгі кантроль за наведваннем лекцый. Ні адна гадзіна заняткаў, прапушчанага без уважлівай прычыны, не выходзіць з поля зроку актыву. У гэтым вялікая заслуга стараст груп І. Бубен і А. Матвейчук.

Я ўпэўнена, што жыццё нашага калектыву было б яшчэ больш цікавым і рознастайным, калі б не толькі комсамольскае бюро, але і нашы прафоргі Л. Ляўданская і С. Чэчко працавалі таксама актывуна. Але, нажаль, іх работа пакуль толькі абмяжоўваецца зборам членскіх узносаў.

Зараз, напярэдадні сесіі, комсамольцам курса трэба прыкласці ўсе намаганні, каб добра падрыхтавацца і паспяхова здаць экзамены. Тады і канікулы можна будзе правесці цікава.

Н. НАТОВІЧ, комсорг I курса аддзялення рускай мовы і літаратуры.

Калона універсітэта на святочнай дэманстрацыі 1 Мая. Фото Г. ПРАВАЛОВІЧА.

БЫЛЫЯ ВЫПУСКНІКІ УНІВЕРСІТЭТА ЖАДАЮЦЬ ТАБЕ, БУДУЧЫ РАБОТНІК ДРУКУ, настойліва авалодваць майстэрствам журналіста, любіць абраную табой баявую прафесію, заўсёды быць прынцыповым, самакрытычным

АБАРОНА ДЫПЛОМНЫХ РАБОТ

...Кабінет друку. Ідзе абарона дыпломных работ выпускнікамі-журналістамі. Радасная, ішчаслівая падышла да сяброў Т. Крачкоўскай. Яна першая паспяхова абараніла дыпломную работу на тэму «Фельетоны, гумарэскі і артыкулы М. Лынькова ў газеце «Комуніст» за 1925—1927 гг.» Тэма, над якой яна працавала, мала распрацаваная. Але настойліва і веды, здабытыя за пяць

год вучобы ва ўніверсітэце, дапамаглі ёй поўна і арыгінальна напісаць работу. Яе работа ацэнена вышэйшай адзнакай—выдатна. Такую-ж адзнаку атрымалі пры абароне дыпломных работ Чаркасава «Агляд газеты «Дружба»—орган таварыства кітайска-савецкай дружбы (красавік 1955—красавік 1956 гг.)», Захаранкі «В. І. Ленін аб задачах Комуністычнай партыі», Луніна «Паззія Д. Беднага ў газеце «Правда» за 1912-1914 гг.», Цімафеева «Газета «Звезда» ў барацьбе за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў (1932—першая палавіна 1933 гг.)».

Пройдзе некалькі месяцаў—і сённяшнія выпускнікі прымуцца за працу. Шкада расставіцца з універсітэтам, з таварышамі, студэнтамі і выкладчыкамі, але наперад кліча не менш цікавая, чым вучоба, праца савецкага журналіста, новыя таварышы, новыя героі нашых працоўных будняў, пра якіх журналісты будуць расказваць у нашых газетах.

Б. ЧОРНЫ.

На здымку: Т. Крачкоўскай абараняе дыпломную работу.

Фото М. Пільшчыкава.

НОВЫХ ПОСПЕХАЎ!

Чатыры гады таму назад мае аднакурснікі, таксама як і цяпер сёлетнія выпускнікі, перажывалі хвалюючыя дні. Ішла абарона дыпломных работ, уперадзе былі дзяржаўныя экзамены, а там (і гэта хваліла больш за ўсё) самастойная праца ў друку—справа, якой мы прысвяцілі сваё жыццё.

Нямелымі і няўпэўненымі былі першыя крокі многіх з нас. Ды гэта і не дзіўна. Толькі на практыцы набываецца вопыт, становяцца даступнымі ўсе тонкасці і прамудрасці газетнай справы. Універсітэт, яго выкладчыкі многае зрабілі для таго, каб выпусціць нас кваліфікаванымі спецыялістамі. Мы не можам скардзіцца на недахоп ведаў (нават латынь у свой час лаялася вывучаць), але практычных навыкаў на першых парах яўна неханала. Я не хачу абвінавачваць у гэтым толькі кіраўнікоў аддзялення журналістыкі: далёка не дасканалай была вучэбная праграма. Пасля гэтага яна нацярпела змяненняў, і дума-

ецца, гэта пайшло на карысць справе.

Цяпер мае аднакурснікі працуюць у розных газетах, і многія з іх сталі добрымі журналістамі. Аркадзій Качароўскі рэдагуе Халогеніцкую раённую газету, Георгій Сіняковіч загадвае аддзелам у часопісе «Коммунист Белоруссии», у «Советской Белоруссии» працуе Алег Сурскі, у «Сталинской молодёжи» Ілья Масткоў, у «Гомельскай правде»—Грыгор Разінскі, Валянціна Равякіна і Антон Грамыка.

Сёння, адзначаючы наша слаўнае свята—Дзень друку, хочацца ад усёй душы пажадаць выкладчыкам і студэнтам аддзялення журналістыкі новых творчых поспехаў. Думаю, што да маіх пажаданняў далучацца ўсе мае аднакурснікі, якіх, як і мяне, выхавалі ўніверсітэт.

А. ЗІНІН,

адказны сакратар рэдакцыі «Сталинской молодёжи».

ЁН АПРАЎДАЎ ВЫСОКАЕ ДАВЕР'Е

Пасля аб'яднання абласцей Клецкі раён перайшоў у Мінскую вобласць. З гэтага часу ўсё часцей у маім кабінете раздаюцца тэлефонныя званкі з Мінска. У рэдакцыю з'явіліся журналісты. Звычайна яны засыпаюць нас такімі пытаннямі:

— Ці ёсць у вас вакантныя пасады і якія?
— Ці заняты пасады сакратара або загадчыка аддзелам?
— Ці ёсць ірамысловыя адрэсы?
— Які ганарар на нумар газеты?

Не такім быў аманок у ліпені мінулага года Расціслава Платонава, выпускніка аддзялення журналістыкі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна. Ён не шэўкаўся ні пасадаў, ні ганарарам, ні многімі іншымі асабістымі характару патрабаваннямі, а ў тэлефонную трубку сказаў: «Я скончыў універсітэт, мяне накіроўваюць да вас на работу».

1 жніўня Р. Платонаў прыбыў у рэдакцыю і ўзяўся за работу. Ужо з першых дзён ён праявіў сабе як здольнага журналіста, ініцыятыўнага работніка, добра арганізаванага. Аб ім можна гаварыць як аб чалавеку, які апраўдвае высокае давер'е, якое свае веды, атрыманыя ва ўніверсітэце, усенароднай справе.

Расціслаў Платонаў працуе адказным сакратаром рэдакцыі, вядзе ў газеце пытанні культурна-асветнай работы, комсамольскага жыцця, школ. Дзякуючы яго намаганням, у газеце рэгулярна друкуюцца матэрыялы аб рабоце хатчыталень, аб жыцці школ, аб дзейнасці комсамольскай арганізацыі, рэжымі на тэатральнай пастаноўцы і кіно. Ён мае цесную сувязь з культурнымі, настаўніцкімі, кіраўніцкімі комсамольскімі арганізацыямі і комсамольцамі.

Платонаў—актыўны грамадскі дзеяч. Ён член раённага камітэта комсамола, прапагандаіст сёлкі комсамольскай асветы, рэдактар вясенняй газеты і член мясцовай рэдакцыі. Р. Платонаў карыстаецца вялікімі аўтарытэтам не толькі сярод калектыву рэдакцыі, але і сярод грамадзянскага раёна. Ён далёкі ад той думкі, якая бывае ў пелатарыз журналістаў, што ініцыятыўна працаваць толькі ў сталіцы або ў абласным цэнтры. Ён сам гаворыць:

— Калі хочаш быць сапраўдным журналістам, абавязкова працявай у пазваным друку, у газеце, якая бліжэй да вытворчасці.

Работнікі нашай газеты выкараваюць сваю ўдзячнасць усёму калектыву ўніверсітэта за такога выхаванца, як Расціслаў Платонаў.

П. ЦВІРКО,

рэдактар Клецкай раённай газеты «Да новых перамогаў».

У РАЁННАЙ ГАЗЕЦЕ ВАС ЧАКАЕ ЦІКАВАЯ І КАРЫСНАЯ РАБОТА

Першае пытанне, з якім звяртаюцца пасля ўзаемных прывітанняў знаёмыя: «Ну як, цяжка працаваць у раённай газеце?». Другое: «Відаць, сумна жывуць на раёне?». Заўсёды шчыра адказваю: «Працаваць не цяжэй, чым у любой іншай газеце, а сумнаваць няма калі».

Газетнаму работніку вельмі карысна пачынаць сваю журналістскую дзейнасць з самага першага, пачатковага звяна савецкага друку—раённай газеты. Работа ў раённай газеце выпрацоўвае такія якасці, як самастойнасць і аператыўнасць. Калектыву раённай рэдакцыі невядзікі. Кожны работнік адказвае за пэўны, строга вызначаны ўчастак. Літаральна, з першага дня трапляеш у напружаную працоўную атмасферу. Часу на тое, каб «прывыкнуць», «агледзецца», амаль няма. Апрацоўваеш пісьмы, вычитываеш газету, арганізоўваеш матэрыял—і ўжо праз некалькі дзён адчуваеш сябе роўнапраўным і нават неабходным членам рэдакцыйнага калектыву.

І амаль з першага-ж дня работы выяўляюцца слабыя бакі тэарэтычнай падрыхтоўкі. Галоўны прабел у ведах—вельмі павярхоўнае знаёмства з эканомікай сельскай гаспадаркі. Праўда, зараз на аддзяленні журналістыкі больш увагі ўдзяляецца гэтаму прадмету, а два гады таму назад выпускнік-журналіст меў аб сельскай гаспадарцы прыкладна такое-ж уяўленне, як вядомы герой Марка Твена.

Але не трэба палюхацца першых цяжкасцей. Мы-ж пішам не проста аб метадах вырошчвання ільну або кукурузы, не проста аб рабоце трактара або бульбаўборачнага камбайна, а аб людзях, якія выкарыстоўваюць гэтыя перадавыя метады і працуюць на гэтых трактарах і камбайнах. А ў жывога чалавека, да таго-ж яшчэ вопытнага, спрактыкаванага работніка, заўсёды можна спытацца аб не зусім ясных спецыфічных баках іх работы. Ні ў якім разе не трэба сароміцца спытаць лішні раз. Сарамліваць і нерашучасць у нашай журналіскай рабоце—шкодная рэч.

Мае пажаданні

Дзень савецкага друку. Мімаволі кожны журналіст (незалежна ад таго, дзе і кім ён працуе) падводзіць пэўныя вынікі сваёй работы, аглядае пройдзены шлях і крытычна ацэньвае зробленае і самім і сваімі таварышамі. І, мне здаецца, я не памылюся, калі скажу, што наўрад ці знойдзецца сярод нас такі чалавек, які-б быў задаволены тым, што ім зроблена. Бываюць, вядома, выключэнні (у якім асяроддзі няма самазадаволеных людзей?), але-ж не аб іх ідзе гутарка.

Мне, напрыклад, не прыпамінаецца такі дзень, калі-б я быў зусім задаволены сваёй работай. Увесь час здаецца: нешта недарабіў, не так выразна і поўна сказаў, як трэба, штосьці не заўважыў. Не скажу, што ў мяне не было ўдач. Амаль чвэрць стагоддзя я працую ў друку. За гэты час былі і добрыя нарысы, і добрыя карэспандэнцыі, і добрыя фельетоны. Але-ж было і многа няўдалага, сырога, трафарэтнага.

Чаму-ж гэтае трафарэтнае і сырое ўбачыла свет? Паспяшаўся здаць у друк, а тыя, хто кіраваў газетай, не пад'явілі да мяне неабходных патрабаванняў, былі некрытычнымі і да маёй прадукцыі. Сваю безадказнасць перад чытачом я ўбачыў пазней і вельмі пакрыўдзіўся на сваіх старэйшых таварышаў: чаму своечасова не сказалі мне, што работа журналіста паграбуе надзвычай сур'ёзных адносін да самога сябе. Таму я раю і вам, маім маладым калегам, не крыўдзіцца, калі хто са старэйшых таварышаў будзе патрабавальным, раз, другі і трэці забаруе напісанае, вядома, расказаўшы, чаму ён гэта робіць.

Маладому заўсёды здаецца, што, прышоўшы ў газету, ён там горы пераверне. Мары вялікія, а шлях да іх ажыццяўлення цяжкі. Узлёт думкі такі, што ў паднябесці лунаеш, а тут цябе на зямлю прымушаюць спустыцца, празаічнымі справамі заняцца:

рабсельскараўскія заметкі цоўваць, пра вывазку ўгнілі пісаць.

Іншы раз здаецца, што тар ці загадчык аддзела наля так робяць, каб паказаць «ўладу». А ўдумаешся, які і бачыш, што вось гэтае працавае і ёсць аснова газетнай тэмы. Пісьмо сельскараўскага асноўна-ж матэрыяла газетнага якога няма савецкага Письмы—нітачкі, што звязана з масамі, падказваючым жыве народ. Не ў працаваць над пісьмамі сельскараўскага, нельга навучыцца і таму добра пісаць, нельга вяды, без якіх журналіст-журналіст. Таму мая парада—хоча быць добрым газетным работнікам: не шкадуйце літаратурную апрацоўку рабсельскараўскага, бо гэта потым піцца ў сто разоў.

У сувязі з гэтым мне хоча зрабіць такую заўвагу: усё дэнты, што праходзілі праз нашай рэдакцыі, не вельмі на працавалі над пісьмамі. Відаць, вынік таго, што аддзяленні журналістыкі такога боце будучыя журналістаў ляецца мала ўвагі. А шкада.

Сказаным, вядома, далейшы вычэрпваецца закранутая тэма.

Вялікія абавязкі савецкага журналіста, і выканаць іх не так проста. Многа няўдач і расчараванняў чакаюць кожнага, хто ствіцца газетным работнікам. адступіць не варта. Праца ў бой галіне—справа нялёгкай, больш у газеце. Трэба ўпартым у дасягненні мэты апускна рук, а галоўнае—крытычна адносіцца да сваёй работы. Гады напэўна пры ўдачы—добра напісаныя і патрыятычныя нарысы, фельетон, карэспандэнцыя і нават малая інфармацыйная записка.

С. НОРТМАН

адказны сакратар рэдакцыі газеты «Мінская праўда».

Акрамя таго, каб лягчэй было пазбегнуць вельмі непрыемных для журналіста казусаў, трэба як мага больш чытаць сельскагаспадарчай літаратуры. Крыўдна і сорамна было пачуць нешта на кшталт анекдота аб адным з выпускнікоў нашага ўніверсітэта, рэдактара газеты, які пахваліў у перадавым артыкуле калгаснікаў за тое, што яны сабралі другі ўкос лубіну.

Бываюць яшчэ большыя недарэчнасці. І пазбегнуць іх можна толькі пры ўмове глыбокага авалодвання асновамі сельскагаспадарчай навукі яшчэ ў студэнцкай

аўдыторыі. Практычная работа расшырыць і ўмацуе гэтыя веды.

У Дзень савецкага друку чытацца звярнуцца са словамі ўспання да выкладчыкаў аддзялення журналістыкі, якія ўважлі ведамі не адзін атрад сёлетніх газетных работнікаў, да будучых маладых журналістаў. Смялей станавіцеся, сябры, самастойны шлях. У рэдакцыі раённых газет вас чакае цікавая і карысная работа!

Э. АУРАМЕНКА

нам. рэдактара Мінскай раённай газеты.

Друкарня БДУ... Цікавым жыццём жывуць яе супрацоўнікі. Колькі тут хваляванняў, радасцей! Сёння друкуецца кніга, заўтра—машына выкідае свежыя нумары газет, запрашалыя білеты. Старацца працуюць тут друкары, наборшчыцы, лінатыпісткі.

На здымку: друкары А. Навіцкі і В. Урбановіч за работай.

Фото Г. ПРАВАЛОВІЧА.

КОМУНІСТЫ АБМЯРКОЎВАЮЦЬ РАБОТУ КАФЕДРЫ ДРУКУ

У канцы красавіка партарганізацыя філалагічнага факультэта заслухала і абмеркавала даклад тав. Зярніцкага аб рабоце кафедры тэорыі і практыкі партыйнага і савецкага друку. Докладчык і камісія партбюро адзначылі, што за апошні час некалькі палепшыўся кантроль за ідэйным зместам лекцый і практычных заняткаў. Заслугоўвае ўсялякага адабрэння распрацоўка тт. Зярніцкім і Цікоцкім спецыяльных курсаў па гісторыі беларускай журналістыкі і савецкага друку БССР. Больш упарадкавана праходзіла практыка ў шматтыражы. Многія выпускнікі не толькі падрыхтоўваюць змястоўныя дыпломныя работы, але і добра зарэкамендавалі сябе на практыцы ў рэспубліканскіх газетах і выдавецтвах.

Разам з тым выступленні на сходзе тт. Азаранкі, Гутарава, Науменкі, Фактаровіча, Гаўрыліна, Ялічэні, Каленчыца, Мацко ўскрылі ў падрыхтоўцы журналістаў рад сур'ёзных недахопаў, якія неабходна ўхіліць для выканання рашэнняў XX з'езду КПСС, які патрабаваў рашучага паляпшэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў з універсітэцкай адукацыяй. Абмеркаванне работы кафедры журналістыкі на факультэцкім партсходзе паказала, што вучэбны працэс па журналістыцы ўсё яшчэ недастаткова звязан з практыкай газетнай справы, недавальняюча кантралюецца практыка студэнтаў III—IV курсаў у рэдакцыях газет і часопісаў. Некаторыя заняткі па журналісцкіх дысцыплінах не ўзбройваюць студэнтаў неабходнымі практычнымі навыкамі, што паказала, напрыклад, абмеркаванне стэнаграфіі лекцыі кандыдата навук Бандарэвіча аб кінорэцэнзіі ў газеце. Справядлівыя папрокі зроблены ў адрас кафедры ў тым, што многія раздзелы журналісцкіх прадметаў дубліруюцца з «Кароткім курсам гісторыі партыі». Зусім недастатковае кіраўніцтва і кантроль кафедры за метадыкай правядзення практычных заняткаў па

тэорыі і практыцы друку, асабліва на завочным аддзяленні.

Пры ўмове, калі стэнаграфія, машынапіс і фотасправа набылі вельмі сур'ёзнае значэнне ў прафесійнай падрыхтоўцы журналістаў, ніяк нельга мірыцца з тым, што гэтыя прадметы вядуцца на нізкім узроўні. Партыйны сход прапанаваў кафедры рашуча палепшыць пастаноўку вучэбнай работы, максімальна набліжаючы яе да запатрабаванняў практыкі. Звяртаючы ўвагу сактара друку ЦК КП Беларусі на ўзмацненне штодзённай дапамогі аддзяленню журналістыкі БДУ, партсход выказаўся за вызначэнне ў якасці базавай рэдакцыі ўсяго аддзялення—газеты «Мінская праўда», а перад Міністэрствам вышэйшай адукацыі паставіць пытанне аб увядзенні кніжнавыдавецкага профілю ў сувязі з пускам Мінскага паліграфічнага камбіната.

Партсход падтрымаў сур'ёзны прэтэнзіі кафедры да паступаючых, якія павінны паказаць несумненныя задаткі для работы ў друку. Адначасова трэба паставіць кафедры ў абавязкі ўвесці ў практыку работы на ўсіх курсах абавязковы паказ публікацый у друку, без чаго не пераводзіць студэнтаў на старшыя курсы.

ПАТРЭБНЫ І КАРЫСНЫ ДАПАМОЖНІК

Вядома, што газеты толькі ў тым выпадку паспяхова выконваюць сваю вялікую ролю ў ідэйна-палітычным і культурным выхаванні масавага чытача, калі матэрыялы ў іх рознастайныя, захапляючыя, даходлівыя па форме, іншымі словамі, калі ў газеце прадстаўлены самыя розныя жанры: перадавыя артыкулы, інфармацыя, заметкі і карэспандэнцыі на пытаннях гаспадарчага і культурнага будаўніцтва, агляд друку, замалёўка, нарыс, фельетон, рэцэнзія і г. д.

Але каб газета была цікавай, нашым журналістам трэба пераадоляваць шаблон і штамп, настойліва авалодваць газетным майстэрствам, газетнымі жанрамі.

Вялікую дапамогу ў гэтым напрамку можа аказаць нашым студэнтам, будучым журналістам, вучэбны дапаможнік «Газетныя жанры». У ім змешчаны лекцыі, прачытаныя ў ВПШ пры ЦК КПСС, на наступныя тэмы: перадавы артыкул, прапагандысцкі артыкул, агляд друку, карэспандэнцыя, пісьмы працоўных, інфармацыя ў газеце, тэатральная і кінорэцэнзія. Аўтарамі дапаможніка з'яўляюцца журналісты цэнтральных газет і часопісаў—Д. І. Заслаўскі, Н. П. Логінаў, А. В. Грэбнеў, А. К. Азіян, Н. А. Козеў, К. А. Кавалеўскі, А. А. Круглоў, Д. Г. Бекасаў, С. Б. Сутоцкі і М. А. Марозаў.

У лекцыях абагульнен вялікі вопыт, накоплены нашым друкам у выкарыстанні названых вышэй газетных жанраў. Аўтары прыводзяць многа цікавых фактаў з практыкі і работы рэдакцый цэнтральных, рэспубліканскіх, абласных і раённых газет.

Лекцыі выклікаюць вялікую цікавасць у чытача. У кожнай з іх аўтары ставяць сваёй задачай не выпрацоўку нейкіх гатовых рэцэптаў, а выяўленне на аснове аналізу і абагульнення вопыту нашага друку спецыфічных асаблівасцей кожнага жанра.

Хочацца выказаць толькі адно пажаданне аўтарам, каб пры перавыданні кнігі яны ўлічылі рашэнні XX з'езду КПСС (рукапіс быў падпісаны да друку да партыйнага з'езду), тады кніга захавала сваё значэнне як вучэбны дапаможнік больш працяглае час.

Мы рэкамендуем кнігу «Газетныя жанры» студэнтам аддзялення журналістыкі нашага ўніверсітэта, актывістам нацыянальнага друку факультэта ўсім, хто цікавіцца пытаннямі газетнай работы, газетнага майстэрства.

Дацэнт М. С. ЗЯРНІЦКІ.

З НОВЫХ ВЕРШАЎ Д. СІМАНОВІЧА

Многія з чытачоў нашай газеты, напэўна, добра памятаюць студэнта філалагічнага факультэта Давіда Сімановіча, які часта выступаў з сваімі вершамі на вечарах мастацкай самадзейнасці. Зараз малады паэт працуе выкладчыкам у Крынкаўскай школе на Віцебшчыне.

У 1955 годзе ён быў удзельнікам усесаюзнай нарады маладых пісьменнікаў у Маскве. Многа карыснага і цікавага давялося пачуць там Давіду аб сваіх вершах ад сяброў, ад старэйшых паэтаў. Лепшыя з яго вершаў друкаваліся ў газетах і часопісах, у тым ліку і ў «Новым мире». А зусім нядаўна Давід атрымаў добры «святочны падарунак»: часопіс «Прага—Масква» надрукаваў некалькі яго вершаў у перакладзе на чэшскую мову. Гэты факт—яркае сведчанне творчага росту маладога паэта. І сапраўды, для вершаў Сімановіча характэрна цэплыня і шчырасць, юнацкая ўсхваляванасць, глыбокая лірычнасць. У іх многа свежасці, цікавых паэтычных находак, якія, безумоўна, сведчаць аб таленавітасці паэта.

Працуючы ў школе, Сімановіч не забывае і пра ўніверсітэт, пра сваіх сяброў, падтрымлівае з імі цесную сувязь. Гэта аб іх, аб моладзі, іх жыцці і каханні піша ён свае вершы. Вось чаму мы з ахвотай знаёмім нашых чытачоў з вершамі маладога паэта, якога мы лічым нашым паэтам.

У ТЕЛЕФОНА

Наберу торопливо номер, прошепчу его, как стихи, чтобы где-то в далёком доме разбудили тебя звонки. И, звонком помогаю будто, затрезвонит по стеклам дождь. Плечи нежные не укутав, к телефону ты подойдешь и скажешь лишь первое слово, вдруг озябнешь с трубкой во тьме, словно всё тепло через провод от тебя перейдет ко мне.

* * *

Гудок. И дым над станцией растает, как над прежней... Но кто-то здесь останется, сойдя с улыбкой нежной на эту землю тихую, где поле и дуброва, что увлекли на миг тебя и на всю жизнь другого.

* * *

Вместе с птицами будят меня поезда,

рассыпая гудок у вокзала. Поезда, поезда! Вы откуда? Куда? Где дорогам концы и начала? Если грустно, что долго не видел друзей, если сердце обидою тронет, выбегаю скорей не в просторы полей, а чуть-чуть постоять на перроне. Там дорожные ветры прохватят насквозь, там душа без вина захмелеет; от шумливых берёз, от стучащих колёс вдруг становится сердце теплее.

Словно все, кто студенческой дружбе верны, моим думам сказали: «Отстаньте! Очень родине руки такие нужны на далёком её полустанке!»

ЖИВУ В МОСКВЕ

Живу в Москве, как в доброй сказке, где рядом— не за тыщу вёрст—

куранты бьют на башне Спасской и светятся рубины звёзд. Здесь у меня знакомых много, всех обойти я не смогу: зовёт к Арбату старый Гоголь, ждёт Ломоносов в МГУ. А в том, что по ночам не спится, виновен шум, и блеск огней, и та, что стала проводницей и в песне и в Москве моей.

ГРОЗА ИЗ ОКНА ВАГОНА

Бежала вдаль узкоколейка навстречу утренней земле. Но кто-то капля под линейку провел пунктиром по стеклу, потом пальнул из пушки где-то, желая тучи растолочь. И, вместо нужного рассвета, ненужная продлилась ночь. А я прильнул к окну и замер: глядела на меня гроза, как будто полные слезами твои сверкавшие глаза.

ДЯКУЮЧЫ КЛОПАТАМ ПАРТЫІ

Сёння, калі выходзіць 258 нумар нашай газеты, успамінаецца, у якіх цяжкіх умовах прыходзілася набіраць і друкаваць гэтую газету адразу-ж пасля вайны. На набор і друкаванне трацілася тады шмат часу. Друкарня знаходзілася ў сырм, цёмным, поўразбураным падвале. Працавала ў ёй усяго шэсць чалавек, з якіх—чатыры вучні-падлеткі. Усе працэсы праводзіліся ўручную. Нехапала шрыфтоў, матэрыялаў. Аднак усе мы добра ведалі, што цяжкасці нашы—з'ява часова.

Дзякуючы клопатам партыі і ўрада адбудаваўся зруйнаваны Мінск, адноўлены і будынкі ўніверсітэта. І цяпер у нас ёсць не толькі друкарня, абсталяваная найвышэйшымі ачышчальнымі машынамі, але і выдавецтва. Душа радуецца, калі праходзіш па светлых цэхах друкарні.

Блыта нашы вучні сталі кваліфікаванымі рабочымі. Калектыў друкарні і выдавецтва вырас амаль да 50 чалавек.

З. КОФМАН.

На здымку: старэйшы друкар друкарні БДУ З. Кофман.

Абмяркоўваем артыкул дацэнта А. С. Баркана

Пажаданні біёлагаў

На нашым факультэце ўпершыню ў гэтым годзе на 4 курсе ўведзена педагагічная практыка. Мы пераканаліся, як яна нам патрэбна. Зусім недастаткова было тых двух урокаў, якія давалі раней студэнты-пяцікурснікі. Цяпер мы зможам лепш пазнаёміцца не толькі з вядзеннем саміх урокаў, але і з выхаваўчай работай у школе.

Але ўсё-ж да гэтага часу на факультэце мала ўдзяляецца ўвагі практыцы. Напрыклад, ні адзін з нашых студэнтаў не мае магчымасці і не зможа зараз арганізаваць работу на прышкольным участку. А гэта, як вядома, неабходна для выкладчыка біялогіі.

Мы спадзяемся, што гэты недахоп будзе ўлічаны і ліквідаваны ў бліжэйшы час.

Н. АНІСІМАВА, студэнтка IV курса аддзялення біялогіі.

Умацоўваць сувязь са школай

Раней студэнты-матэматыкі былі 3 тыдні на практыцы ў школах і давалі толькі па тры ўрокі. У гэтым навучальным годзе на педпрактыку адведзена 6 тыдняў, кожны студэнт даваў па 6 урокаў. Але і гэтага таксама мала. У час педпрактыкі мы правялі ў школах многа матэматычных вечароў, конкурсаў, працавалі з адстаючымі, вялі матэматычныя гурткі. Усё гэта рабілася толькі ў час педпрактыкі, а пасля сувязь студэнтаў са школай скончылася. Мне здаецца, што так не можа быць: сувязь са школай павінна існаваць пастаянна. Студэнтам-матэматыкам трэба ўвесь час весці пазакласную работу з вучнямі. У гэтай рабоце ім дапамогуць вопытныя педагогі школ. Набыты вопыт вельмі дапамог-бы студэнтам і ў іх будучай рабоце.

Н. СКОБЛЯ, студэнтка IV курса аддзялення матэматыкі.

Першы з'езд профсаюза работнікаў вышэйшай школы і навуковых устаноў

Нядаўна ў Маскве, у Доме вучоных, адбыўся I з'езд профсаюза работнікаў вышэйшай школы і навуковых устаноў. З'езд абмеркаваў справаздачу ЦК профсаюза, прыняў статут, выбраў цэнтральны камітэт і рэвізійную камісію.

Са справаздачным дакладам на з'ездзе выступіў старшыня ЦК профсаюза тав. Цуцкоў. Докладчык і выступаючыя дэлегаты адзначылі, што савецкія вучоныя за апошні час унеслі каштоўны ўклад у навуку.

Аднак, указвалася на з'ездзе, у дзейнасці нашых навуковых і вышэйшых навучальных устаноў маюцца буйныя недахопы. У некаторых галінах наша навука адсталая ад растуць запатрабаванняў народнай гаспадаркі, а ў асобных—ад навуковых дасягненняў за рубяжом.

З'езд адзначыў, што Міністэрства вышэйшай асветы не прымае належных мер да ўхілення недахопаў у падрыхтоўцы маладых спецыялістаў. Студэнты не атрымліваюць у ВНУ неабходных ведаў па пытаннях канкрэтнай эканомікі і арганізацыі вытворчасці. Вытворчая практыка студэнтаў часта праводзіцца на адстаючых прадпрыемствах і ў калгасах, на ўсталяваных узорах машын і абсталявання. На практыцы студэнты не забяспечваюцца рабочымі месцамі, нехапае падручнікаў, дрэнна арганізавана самастойная работа. У радзе вышэйшых навучальных устаноў на нізкім узроўні знаходзіцца вучэбная дысцыпліна.

З'езд адзначыў, што профсаюзныя арганізацыі слаба вядуць работу па камуністычнаму выхаванню студэнцкай моладзі. Ідэйна-палітычная і культурна-масавая работа часцей за ўсё праводзіцца ў адрыве ад жыцця, ад практыкі камуністычнага будаўніцтва. Профсаюзныя арганізацыі дрэнна прыцягваюць выкладчыкаў да навукова-выхаваўчай і культурна-масавай работы.

З'езд указаў, што Міністэрства вышэйшай асветы не забяспечвае

жыллёва-бытавых умоў студэнтаў і прафесарска-выкладчыцкага калектыву, з года ў год не выконвае план жыллёвага і культурна-бытавога будаўніцтва.

У многіх студэнцкіх інтэрнатах цесна, нехапае элементарнага абсталявання, большая частка цвёрдага і мяккага інвентару прышла ў нягоднасць. У большасці інтэрнатаў няма пральняў і сушылак. Профсаюзныя арганізацыі мала паграбуюць ад гаспадарчых кіраўнікоў назвадзення належнага парадку ў інтэрнатах і працягваюць недапушчальнае роўнадушша да запатрабаванняў студэнтаў.

Трэба сказаць, што многія з указаных недахопаў маюць месца і ў нашым ўніверсітэце. Задача прафкома і профсаюзных арганізацый—прыняць меры да іх ухілення, дабіцца ўздыму ўсёй нашай работы.

Ажыўленыя спрэчкі разгарнуліся на з'ездзе пры абмеркаванні статута профсаюза работнікаў вышэйшай школы і навуковых устаноў, асабліва 13 і 33 артыкулаў. У артыкуле 13 гаворыцца аб аб'яднанні профарганізацый выкладчыкаў і студэнтаў у адну арганізацыю. Многія дэлегаты былі супраць гэтага. У выніку абмеркавання было запісана, што ўсе, хто працуе і хто вучыцца ў вышэйшай навучальнай ці навуковай установе, уваходзяць у адну пярвічную профарганізацыю. З'езд даручыў ЦК профсаюза праводзіць работу па аб'яднанню профсаюзных арганізацый, зыходзячы з арганізацыйнай падрыхтаванасці кожнай ВНУ. Тэрмін выбарання прафкомаў (арт. 33) пакінуты ранейшым—адзін год. Адначасова з'езд звярнуўся з просьбай у ВЦСПС разгледзець пытанне аб выбарні прафкомаў ВНУ тэрмінам на два гады.

Д. МАРЧАНКА, старшыня прафкома БДУ, дэлегат з'езду.

«БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ» 7 мая 1956 года, 3 стар.

ШТО ПАКАЗАЛІ ВЫНІКІ РАЗМЕРКАВАННЯ

Выпускнікі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна перажываюць хваляючыя дні. Заканчваюцца студэнцкія гады, і кожнага з іх чакае ўперадзе любімая справа. Дзе-ж пачнецца іх працоўны шлях, у якім вугалку роднай зямлі давядзецца паспрабаваць свае сілы?

Пяць гадоў назад яны вырашалі, кім быць, якой справе прысвяціць сваё жыццё. І многіх, хто прышоў ва ўніверсітэт, парадзіла адна мара — стаць настаўнікам, аддаць дзецям свае веды, свой розум, сваё сэрца. Пяць год яны хадзілі раніш у гэтыя карпусы, вучыліся складанай навуцы выхавання, мужнелі, раслі. І вось цяпер універсітэт адзначае сталасць сваіх выхаванцаў, дае ім пучэўкі ў вялікае жыццё. І мінулы, і пяць, і дзесяць гадоў назад тут гучэлі такія-ж хваляючыя словы пажаданняў, выказвалася гарачая ўдзячнасць выкладчыкам за навуку, за ўсё добрае, што дзень за днём цярыліва і клепатліва закладалі яны ў душы тых, хто цяпер уступае ў самастойнае жыццё.

Але гэты выпуск асаблівы. Усё шырэй крокі савецкіх пяцігодак і велічней, грандыёзней становяцца задачы, якія ставіць партыя і ўрад перад усім савецкім народам. Усё больш і больш патрабуецца спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі.

Урачыстая абстаноўка ў кабінете прарэктара ўніверсітэта, дзе засядае камісія па размеркаванні маладых спецыялістаў. Перад сталом камісіі стаіць свабоднае крэсла. Адзін за другім займаюць яго таварышы па выпуску.

Гавораць, каб распазнаць чалавека, трэба пуд солі разам з'есці. Але і ў гэтыя кароткія, адказныя минуты можна даведацца многае аб маладым спецыялісту. Тут-жа рашаецца яго будучае. І таму для нас зусім не аб'якавы імкненні выпускніка, яго погляды на жыццё, на сваю далейшую работу.

Дзе загадае Радзіма

— Солтан!— выклікае сакратар. У кабінет заходзіць невысокая стройная дзяўчына. Садзіцца. Гэта выпускніца рускага аддзялення філфака. Зачытваецца характарыстыка Зіны Солтан. І па гэтай кароценькай, надрукаванай на палавіне старонкі характарыстыцы, можна меркаваць аб тым вялікім шляху, які прайшла дзяўчына ва ўніверсітэце. Выдатніца вучобы, грамадскі дзеяч, актыўны ўдзельнік студэнцкага навуковага гуртка па вывучэнню рускай лексікі, староста агульнаўніверсітэцкага харавога калектыву, яна набыла за пяць год тых навукі, якія будучыя будуць неабходны ў практычнай рабоце.

— Куды-б вы хацелі паехаць на работу?— пытаюць Зінаіду Солтан члены камісіі.

— А я над гэтым не думала, — адказвае дзяўчына. — Буду працаваць там, куды пашле камісія. Толькі, — яна сарамліва камячыць у руках хустку, — накіруюць нас разам... мяне і Люду Шрубук.

Многія на філфаку ведаюць аб даўняй дружбе Зіны і Люды. Ужо на першым курсе дзяўчаты аб'ядналі ўзаемаразуменне той мары, дзея якой яны прышлі ў сцены ўніверсітэта.

І падпісы сябровак Люды Шрубук і Зіны Солтан з'яўляюцца ў кнізе сакратара. «Чэрвенскі раён», — напісана ў графе супраць іх прозвішчаў.

Размеркаванне — адказны экзамен для кожнага выпускніка. І можна прама сказаць, што большасць выпускнікоў ўніверсітэта дастойна вытрымалі гэты экзамен. Яны імкнуцца туды, дзе іх кіпучая энергія маладосці прынясе найбольш карысці.

— Накіруюце мяне на Палессе: там нехапае педагогаў, — просіць Радзіма Серакава.

— Пашліце ў адну з абласцей Заходняй Беларусі, — заяўляе Іван Русецкі.

— Пачну сваё жыццё там, дзе загадае Радзіма, — шчыра гаворыць Тамара Рэзцова.

У кабінете, дзе працуе камісія па размеркаванні, вісіць вялікая карта Беларускай ССР. Здаецца, ніколі раней выпускнікі так уважліва не вглядалі яе. Яны ўглядаюцца ў кропкі на Палессі, Гродзеншчыне, Віцебшчыне, вымя-

раюць пальцамі адлегласць да Мінска. Папера мала скажа ім. Але рэктарат і дэканаты факультэтаў па-сапраўднаму падрыхтаваліся да размеркавання. Папярэдне на ўсіх факультэтах былі праведзены суб'ядванні з выпускнікамі, ім быў дадзены план размеркавання маладых спецыялістаў. Члены камісіі раней высветлілі эканамічныя магчымасці, прыродныя ўмовы тых раёнаў, у якія паедуць выпускнікі. А цяпер расказваюць ім аб месцах, аб людзях, з якімі ў недалёкім будучым трэба будзе працаваць выхаванцам ўніверсітэта.

Адзін за адным атрымліваюць накіраванне маладыя спецыялісты: матэматыкі і філолагі, хімікі і гісторыкі, біёлагі і фізікі. І да кожнага, хто выходзіць адсюль, бягуць таварышы: «Ну што? Куды?»

— Разам! На Случчыну! — радасна паведамляюць маладыя муж і жонка Генадзій і Галіна Васілеўскія. Яны адыходзяць ад юнакоў і дзяўчат, якія тоўпяцца ля дзвярэй, і накіроўваюцца ў вестыбюль, дзе стаяць групы маладшакурснікаў, што таксама цікавяцца размеркаваннем сваіх старэйшых таварышаў.

Іх чакаюць у школах

Дзяўчына з нерашучым, спалоханым тварам падсаджасца да стала. Яна нервова паціскае пальцы, адводзіць вочы.

— Дзе-б вы хацелі працаваць? — пытаюцца ў яе члены камісіі.

Лілія Аляксашына маўчыць, апусціўшы галаву. Чырвоныя плямы выступаюць у яе на твары.

— Нікуды я не паеду, — чуецца нарэшце, глухі, але ўпарты голас. — Уся мая сям'я жыве тут. У мяне і дом у Мінску. Пакіньце мяне без размеркавання, а работу сабе я ўжо як-небудзь знайду.

Маладую настаўніцу ўгаварваюць доўга. Члены камісіі настойліва растлумачваюць ёй, што месца ў Мінску няма, а раёнам рэспублікі патрэбны спецыялісты. Але Аляксашына дамагаецца свайго.

— Каго я буду вучыць на раёне? — пагардліва кідае яна і тут-жа пераходзіць на грубасць: — А чаму вы самі не едзеце працаваць у раён, а сядзіце ў Мінску?

Пытанне яснае. Члены камісіі зацвярджаюць месца работы Аляксашынай. «Не згодна», — нервова піша выпускнікі і выходзіць.

— Я нікуды не паеду з Мінска, — заяўляе Галіна Хацько. — У мяне муж канчае медыцынскі інстытут.

Дарэмна прапануюць ёй работу ў раёнах Мінскай вобласці, дарэмна аб'яцваюць узгадніць гэтае пытанне з камісіяй па размеркаванні выпускнікоў медыцынскага інстытута і накіраваць мужа і жонку ў адно месца. Але выпускніца не згаджаецца. Лепш працаваць лабарантам, ды не пакідаць горада.

— Сокалаў!

У кабінет перавальваючыся ўваходзіць чорнавалосы юнак у старанна вышараваным касцюме. Прыплюшчыўшы вочы, ён уважліва глядзіць на карту рэспублікі і потым тэатральным жэстам абводзіць акружэнне вакол Мінска.

— У рыдусе 150 кілометраў. Далей я не паеду, — нахабна заяўляе Барыс Сокалаў. — Няма месца каля Мінска, вы гаворыце? Што-ж, я магу пачакаць. Няхай Міністэрства асветы пашукае.

І ў кнізе сакратара з'яўляецца запіс: «Не згодзен».

Бягуць дні. Адзін за адным праходзяць перад вачыма выпускнікі розных факультэтаў ўніверсітэта. І чым больш прыглядаешся да некаторых з іх, тым больш трывожна становіцца на душы.

Пяць год краіна чакала тых, хто абраў сваёй прафесіяй працу настаўніка. Цяпер драг кожны, хто змога гэтай восенню ўвайсці ў школьны клас. Яго чакаюць. Але выпускнікі заходзіць у кабінет прарэктара, і тут высветляецца, што ён не мае намеру ехаць у школу. Ён думае аб чым хочаце, але толькі не аб тым, каб сумленна працаваць там, дзе патрабуе Радзіма.

— Чаго я на раёне не бачыла? — заяўляе Таіса Герасімеўна. — Така добра заўсёды хоціць.

І толькі праз поўгадзіны яна выціскае праз слёзы: «Плешчаніцкі напішыце».

— А што я буду рабіць у вёсцы

з сям'ёй?—задае пытанне Фёдар Барысевіч.

— Якія-ж вашы жаданні?

— Хачу працягнуць вучобу ў аспірантуры, — як завучаную фразу, гаворыць ён.

— На якой кафедры жадаеце спецыялізавацца?— цікавіцца прарэктар па навуковай рабоце тав. Павецьеў.

— А на любой...

Гэты адказ красамоўна тлумачыць «навуковы здольнасці» Фёдара Барысевіча.

— Маці жыве ў Мінску, — мармыча Іна Лапцэвіч.

— Я не магу працаваць настаўніцай: у мяне панічны страх перад школай, — заяўляе Іна Курыловіч.

— Дайце нам накіраванне ў Акадэмію навук. Мы хочам займацца навуковай дзейнасцю, — патрабуе рад. выпускнікоў фізіка-матэматычнага і біялагічнага факультэтаў. — Школа — гэта вельмі мала для нас.

— Я знайду любую работу, толькі пакіньце мяне дома, — чуецца нясмелы голас Рамуальда Красоўскага.

Адмовіцца ад сваёй прафесіі, толькі-б нікуды не паехаць! Аб якой маральнай беднасці і пусташце гавораць паводзіны гэтых выпускнікоў! А ўсе-ж яны камсамольцы. Тым большага папроку заслугоўваюць грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, што не ўбачылі своечасова сур'ёзных недахопаў у некаторых студэнтаў, не змаглі прывіць ім любоў да ганаровай работы настаўніка.

3 дапамогай „добрых дзяцкоў“

Камісіі па размеркаванні даводзілася вытрымліваць націск не толькі саміх выпускнікоў. Кіраўнікі многіх арганізацый і ведамстваў прсылалі свае заяўкі, адносінны, просьбы накіраваць у іх распараджэнне маладых спецыялістаў. Вядома, калі заяўка адпавядала плану размеркавання, камісія накіроўвала маладых спецыялістаў у распараджэнне таго або іншага ведамства ці арганізацыі. Былі, напрыклад, накіраваны выпускнікі ўніверсітэта на прадпрыемствы рэспублікі, у інстытуты АН БССР. Такія накіраванні атрымалі студэнты, у якіх за перыяд навучанна ва ўніверсітэце выявіліся навукі да лабараторнай і навукова-даследчай работы.

Але ў рабоце камісіі сустракаліся выпадкі, калі ў аснове некаторых просьбаў ляжалі не вытворчыя неабходнасці і дзелавыя меркаванні. Так, за некалькі дзён да размеркавання камісія атрымала адносінны дырэктара інстытута гісторыі АН БССР тав. Краўчанкі на выпускніка гістарычнага факультэта Георгія Іванова, якога «добры дырэктар» хацеў выкарыстаць на пасадзе навуковага супрацоўніка інстытута.

Характарыстыка, якую прадставіў дэканат гістфака на студэнта Іванова, сведчыць, што ва ўніверсітэце Іванов не прымаў удзелу ў рабоце студэнцкіх навуковых гурткоў. Зыходзячы з гэтага, камісія не палічыла патрэбным накіраваць Іванова на работу ў інстытут гісторыі АН БССР і замяніла кандыдатуру іншай. Але калі дэкан гістфака тав. Савачкін рашыў узгадніць гэтае пытанне з вучоным сакратаром аддзялення грамадскіх навук АН БССР тав. Раманоскім; той адказаў, што ніякіх вакантных пасадаў у інстытуце гісторыі няма.

Выпускніца філфака Н. Шкуратава адмовілася ўзяць накіраванне: у яе, бачыце, бацькі хворыя! Камісія прапанавала ёй прад'явіць заключэнне ўрачэбна-працоўнай экспертнай камісіі аб групе інваліднасці яе бацькоў. Замест даведкі, выпускніца прынесла адносінны з выдавецтва АН БССР за подпісам дырэктара тав. Мікульскага з просьбай накіраваць Н. Шкуратаву для работы ў выдавецтва.

Размеркаванне закончана. 400 юнакоў і дзяўчат пакідаюць у гэтым годзе ўніверсітэт, каб пачаць новае жыццё, прыступіць да натхнёнай стараннай працы. І цяпер выпускнікі ўрачыста развітваюцца з ўніверсітэтам. Ён даў ім глыбокія і трывалыя веды. Прышла пара ўдасканаленняў, дзёрзаньняў, творчасці!

Э. ЧЭРВЕНЬСКІ.

Гэта наш абавязак

Райком партыі і райвыканком падшэфнага Дзержынскага раёна звярнуліся да вучоных БДУ з просьбай дапамагчы калгасам у выкананні задач, пастаўленых XX з'ездам КПСС перад работнікамі сельскай гаспадаркі. Пытанне аб арганізацыі гэтай дапамогі вырашалася на нарадзе навуковых работнікаў ўніверсітэта 24 сакавіка, а затым на вучоным савеце 17 красавіка.

У раёне ёсць каля 11 тысяч гектараў (з 20 тысяч гектараў) забалочаных лугоў і пабішч. Без асушкі і цяжка развіваць жывёлагадоўлю. Указанні-ж меліярацыйным станцыям павінны даваць калгасы, а для таго, каб ведаць, што патрабаваць, трэба мець практна-сметную дакументацыю. Ні саставіць карт, ні правесці навукова-вышукальных работ самі калгасы не могуць. Апрача таго, у раёне адкрыты вівіяніты і вапнавыя туфы, якія выкарыстоўваюцца ў якасці ўгнаення. Вялікая адлегласць не дазваляе перавозіць іх. А гэтыя мінералы ёсць усюды, толькі трэба іх знайсці. Чаму-б нашым студэнтам не правесці тут даследаванні? Хто, як не геолагі, географы, глебазнаўцы, могуць дапамагчы калгасам у гэтай справе?

Каб атрымліваць высокую ўраджаі, неабходна ачысціць палі ад хмызняку, мець новыя гатункі кукурузы, бульбы. У некаторых месцах кукуруза можа даспяваць — патрэбен мясцовы гатунак гэтай культуры. Усе пытанні ад самага вялікага да такога, здавалася-б, нязначнага, як і дзе біць шчыліны, каб мець ваду, цяжка вырашыць калгасам раёна без дапамогі навуковых работнікаў.

У чым канкрэтна можа заключыцца наша дапамога? Т. Пашын расказаў аб даследаванні глеб, праведзеным студэнтамі 4-га курса, якія праходзілі практыку ў зоне Дзержынскай, Фаніпальскай, Негарэльскай МТС. Цяпер студэнты складаюць картаграму патрэбнасці глеб ў вапнаванні, забяспечанасці фосфарам. Яны могуць склаці картаграму магутнасці перагнойнага гарызонту. Даследаванні паказваюць, што ва ўсіх калгасах глебы кіслыя, таму так вост-

ра стаіць пытанне аб вапнаванні туфах. Даследаваннем глебава-пакроваў зоймуцца і студэнты 1 курса.

Добраю думку выказаў прарэктар Турбін: спалучыць даследаванні глебы з даследаваннем ляшэннем лугоў, стварыць гэтага спецыяльную брыгаду.

Справядліва адзначыў дацэнт Шкляр нямецкамоўнае эксперыментальнае будаўніцтва гідратрастанцыі на Заходняй Дзержынскай Завярджваючы будаўніцтва, у межах усе даныя, праекты. Наміраюцца ў калгасы, у Дзержынскі раён, дзе студэнты зоймуцца лагічным даследаваннем, складаюць комплекснае апісанне глебы калгасаў.

— Мала даць карты, правесці даследаванні — неабходна склаці праграмы інструкцыі да іх з улічэннем на пацігодку, арганізаваць службы эксплуатацыі глебава-пакроваў. — прапанавалі дэкан філфака тав. Пятровіч.

Прафесар Дарожкін гаварыў аб магчымасці хімічнай апрацоўкі хмызняку з самалёта, падкрэсліў, што авіяцыю можна выкарыстаць і для падкормкі, і для апрацоўкі збожжавых супраць пастэраваў. Ён аб'яваў дапамогу ў арганізацыі насенных участкаў пад будаўніцтва адбор гатункаў і г. д. Біёлагічныя бавы факультэт зможа даць калгасам раёна план агратэхнікі най культуры ў залежнасці ад глебы.

Універсітэт не мае магчымасцей безумоўна, забяспечыць калгасы гатунковым насеннем, але рэспубліка, дапамагчы вывясці новы гатунак — не толькі магчыма, але і неабходна.

На апошнім пасяджэнні вучоных савета было вырашана, што бліжэйшы час усе кафедры пачаць ставіць падрабязныя канкрэтныя планы дзейнасці. Практыка студэнтаў, такім чынам, акажа выдатным укладам у справу хуткага ўздыму сельскай гаспадары Гарачыя, вострыя, канкрэтныя лі выступленні, няхай такой будзе работа.

С. ГУРЭВІЧ

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

НА ПЕРШЫНСТВО ВНУ

27 красавіка пачаліся ігры на першыноство ВНУ горада па баскетболу. У першы дзень мужчынская і жаночая каманды ўніверсітэта сустракаліся з політэхнічным інстытутам.

Ужо на першых мінутах у сустрэчы жаночых каманд лік паявілі спартсменкі ўніверсітэта.

Прайшло ўсяго 3 мінуты, а лік 7:0 у нашу карысць. Толькі на пятай мінуте політэхнічны інстытут праводзіць з ігры першы мяч у кошык нашай каманды. Удала ігралі ў нападзенні З. Дзідзенкова, С. Навіцкая, Л. Старыкава. Добра змагаецца за адскокі мяча ад шчыта пад сваім і чужым калчом Л. Свідзрская. Да 10 мі-

нуты лік 14:2 у нашу карысць на 15—27:6.

Пасля перарыву на пляцоўцы выходзяць ігракі другога складу нашай каманды. Да канца ігры яны ўтрымліваюць розніцу ў 20 коў. У выніку — заслужаная перамога жаночай каманды ўніверсітэта — 48:28.

Сустрэча мужчынскіх каманд пачалася ў хуткім тэмпе. Лік штрафнога адкрылі нашы баскетбалісты. Госці тут-жа праводзяць мяч з ігры, на што гаспадары поля адказваюць дакладным паданнем і рэалізуюць штрафныя кідок — 4:2.

Політэхнікі ўзмацняюць тэмпа да перапынку выдуюць тры штрафныя кідокі. Пасля перапынку інстытуцкія баскетбалісты падоўгу развіваюць мяч. Каманда ўніверсітэта ў першай палавіне прытрымлівалася зоннай сістэмы ў абароне. Гэта не раз прыносіла ім поспех у першай палавіне. Але ў другой палавіне ігры мяч пераходзіць у рукі гасцей. У індыўдуальнай рабоце госці перайгралі гаспадароў. Да гэтага-ж за 12 мінут трэнер ўніверсітэцкай каманды Е. Анкуда неабгрунтавана пераходзіць на пляцоўку Вясялова замест бінскага. Гэта памылка, пра якую была выпраўлена. Перамога політэхнікамі — 71:54.

У другі дзень мужчынская жаночая каманды ўніверсітэта сустракаліся з баскетбалістамі інстытута фізкультуры. Мужчынская каманда ва ўпартай барацьбе выйграла з лікам 57:53, а жаночая праіграла — 31:36.

На здымку: момант ігры ў шчыта каманды інстытута фізкультуры.

Фото Г. Праваловіча

Рэдактар А. ВОЛК